

Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu aaliangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

**Siunissami qimaasunik agguataarinerni aalajangersimasumik amerlassu-silinnik nunatsinnut tikisitsisinnaanerpup periarfissinniarlugu Naalagaaffiup aamma Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissuteqarfiginiarneqarnissaat siunertaralugu iliuseqarnissanik Naalakkersuisut peqquneqarnissaat Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.**

(Inatsisartunut ilaasortaq Naaja H. Nathanielsen, Attaviitsoq)

### **Tunngavilersuut**

Maani nunatsinni qujanarluinnartumik sorsuunnernik aqqusaagaqarsimanngilagut. Inuiaat tamarmik uagutsitulli iluatsitaartuunngillat. Inuit navianartorsiortitaasut nutaarsiassaqaarfiit ullut tamaasa tusarnaarlugit takullugillu tamanna uppersar-sinnaasarpup. Sorsuuttoqarnerit patsisaallutik inuit tusintilikkaarpasuit angerlarsimaffimminnik inuunerminnillu ukiuni kingullerni annasaqartariaqarsimapput. Inuillu pineqartut nunat immikkoortuinit angerlarsimaffigisaminnit qimaatitaasimapput.

Sorsuunnerit uatsinnut toqqaannartumik sunniuteqarneq ajorput. Uagut maani eqqissilluta erngumanatalu inuunerput ingerlatiinnarsinnaavarput. Aningaasatigut imaluunniit sakkutuulersornikkut akuleruttariaqanngilagut. Taamaakkaluartorli isumaqarpunga nunarsuarmi innuttaaqataasutut allatut iliorsinnaanngitsugut akuusari-aqarlutalu. Uagut nunarsuatta ilaaniilluta inooqataavugut nunarsuarlu taamatut uatsinnut atasuulluni. Uagullu navianartorsiulissagaluarutta allanit ikiuisoqarnissaa kissaatigissagaluarparput.

Nunarsuarmi ajornartorsiutaasut tamaasa nunatsinnit aqqiisinnaanngilagut. Taamaattorli annikkaluamik ikiuussinnaavugut, taamatullu piumassuseqarnerput takutillugu. Annikitsumik ikiuunneq tassaasinnaavoq ukiumut qimaasut aalajangersimasumik amerlassusillit, amerlanngitsulli, nunatsinnut tikisitsisarneq. Assersuutigalugu ukiut pingasut ingerlanerini ukiumut marlukkaarlugit qimaasunik arfinilinnik tikisitsisinnaanissaq pillugu nikerarsinnaasumik isumaqatigiis-susiorqarsinnaavoq. Ukiulli arlaanni pisariaqartitsineq immikkut annertusissappat ukioq taanna qimaasut sisamat tikisissinnaassavagut. Danmarkimi tassunga assingusumik aqqissuussisoqareersimavoq.

Matumani siunnersuutigineqartoq ima ingerlaannaq kinguneqartussaannngilaq qimaasunik nunatsinnut tikerartoqalernissaa. Ima kinguneqassaaq Inatsisartut kingusinnerusukkut nunatsinni qimaasunik tikisitsisinnaanerpup aalajangiiffigis-sappasuk taamatut iliuseqarsinnaaneq qulakkeerneqassalluni. Taamatut aalajangiisoqartinnagu inuiaqatigiinni suut piumasaqaataassanersut, qanorlu aningaasartuutaassanersoq sukumiinerusumik qulaajarneqartariaqassapput. Taamaammallu matumani siunnersuutigineqartup akuersaarnissaanut akornutissaqar-sorinngilara, tamatumanimi taamaallaat qimaasunik tikisitsisinnaanerpup periarfissin-niarnerani aqutissiuussinissaq siunertarineqarmat.

Tamanna ajornartorsiutitaqanngitsoorunngilaq. Nunatsinnut maanilu innuttaasunut piumasaqaataasussat nutaat naammattuussavagut. Tamatuttaaq ilaatigut isumma-tigut aporaannernik oqallinnernillu kinguneqartussaassaaq. Taamaassagaluarpalli

allatut iliuuseqarnissatsinnut periarfissanik allanik nassaarniarnissaq takujumi-naatsippara. Inuiaqatigiit kalaallit ilutsinni unammisassatta aaqqiivigineqarsinnaaneri siunertaralugu aqutissiuussinnaanerit ima annertutigingillat aaqqiivigineqarsinnaanatik. Tamakkulu nunani sorsuuffiusuni inuit toqqissisimanginnerinit amiilaarnartorsiornerinillu annertunerunnginnissaat qularisariaqangilaq.

Oqallinnissap attortinnarsinnaanera, aammalu qinikkat innuttaasullu akornanni nunatsinnut qimaasunik tikisitsinissanut akerliusoqarnera ilisimavakka. Tapersersuigaannili akerliugaanniluunniit oqallinnissaq tikilluaqqunassaqaq. Isumaga naapertorlugu oqallinnissap ingerlanneqarnissaa pingaaruteqarpoq, oqallinnerlu taamatut inuiaqatigiinni tunngaviulluinnartunut sammisusoq, tassaasorlu nunatsinni naleqartitavut suut ilisarnaatigissanerlugit kissaatigineripput takusinnaalissagatsigu. Matumani siunnersuummut akuersaartuugaanni imaluunniit akerliugaluaaraanni oqallinnerup ataqpeqatigiinneq toqqammavigalugu ingerlanneqarnissaa kissaatiginarpoq.

### **Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat**

Danmarkimik isumaqatigiinniarnarit sulinikkut ukiumi ataatsimi sulinertut, tassa kr. 500,000-inik akeqarnissaa ilimagineqarpoq. Qimaasunik tikisitsinnaanermut periarfissaq nunanut allamiunut inatsimmi §§ 7 aamma 8-mi ilaareerpoq.

Tamassumalu saniatigut Inatsisartut Naalakkersuisullu ukioq 2000-imi ukiakkut ataatsimiinnerup nalaani tamanna, imm. 64-ip pineqarnerani, oqaluuserisareersimavaat, tamatumani Inatsisinut Ataatsimiititaliaq aamma isumaliutissiisuteqarsimalluni. Taakkulu pinerisigut inatsiseqarnikkut suliassiisutigineqartut naammassereerneqarsimapput. Kiserngoruttut tassaalerput Naalagaaffimmik aamma Naalagaaffiit Peqatigiinnik oqaloqatiginninnissat, kiisalu suliassap ingerlanneqarnissaa, taamatullu ingerlasussanik piareersaanissap aqutsinissallu sularinissaannut pisariaqartitassat isumagineqarnissaat.

### **Namminersorluni inuussutissarsiuteqarnermut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat**

Soqangilaq. Taamaallaalli suliffissat nutaat ataasiakkaat pilersinneqarsinnaassapput.

### **Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat**

Nunatta Karsianut aningaasartuutissat eqqaassanngikkaanni allanik soqangilaq.